

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 4 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

1. SB.5.1.1 · Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme · orta

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Kulüp başkanlığı sayesinde ailesinin atıkları ayrı toplamaya başladığını açıklar.	7
b)	Annesinin gönderdiği bez torbaların kulübün kampanyasına ve Zeynep'in başkanlık görevine destek olduğunu açıklar.	7
c)	Bir kişinin farklı gruplardaki rollerinin birbirini (karşılıklı olarak) etkilediğini belirten bir genelleme yazar.	6

a) Örnek cevap: Zeynep kulüpte öğrendiklerini evde anlattı; ailesi de atıkları ayrı kutularda toplamaya başladı.

b) Örnek cevap: Annesinin gönderdiği bez torbalar kulübün kampanyasını güçlendirdi; Zeynep başkan olarak kampanyayı daha kolay yürüttü.

c) Örnek cevap: Bir kişinin bir gruptaki rolü öteki gruplarındaki rollerini etkiler ve bu etki karşılıklıdır.

Sık hatalar: Yalnız bir yöndeki etkiyi görmek; Genelleme yerine olayı yeniden anlatmak

2. SB.5.1.2 · Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Olası bir olumsuz etki yazar (kırılma, kendini dışlanmış hissetme, konuşmaktan çekinme, sınıfa uyum sağlayamama vb.).	6
b)	Aybüke'nin tutumunun farklılıklara saygıyı gösterdiğini belirtir.	3
b)	Bu tutumun sınıfta birlikte yaşamaya bir etkisini yorumlar (Meriç'in kendini ait hissetmesi, arkadaşlığın ve huzurun artması, gülen öğrencilere örnek olması vb.).	6

a) Örnek cevap: Meriç kırılabilir, sınıfta konuşmaktan çekinebilir ve kendini dışlanmış hissedebilir.

b) Örnek cevap: Aybüke farklı konuşmaya saygı gösteriyor. Bu tutum Meriç'in kendini sınıfın bir parçası gibi hissetmesini sağlar; öteki öğrencilere de örnek olur ve sınıfta huzur içinde birlikte yaşanır.

Sık hatalar: Yalnız davranışı yanlış bulup etkisini açıklamamak; Ağız farkını 'yanlış konuşma' olarak görmek

3. SB.5.1.2 · Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Oyunu seçilmeyen öğrencilerin kendi kültürlerinin önemsenmediğini düşünebileceğini belirtir.	3
a)	Bunun sınıftaki birlikteliğe olumsuz etkisini yorumlar (kırgınlık, küsme, gruplaşma, gösteriye isteksiz katılma vb.).	6
b)	Farklı kültürler yer veren uygulanabilir bir çözüm önerir (ör. üç oyundan bölümlerle karma bir gösteri, her oyunun kısa tanıtımı, sırayla farklı etkinliklerde oynanması).	6
b)	Önerinin birlikte yaşamaya katkısını gerekçelendirir (herkesin kendini değerli hissetmesi, farklı kültürleri tanıma, birlikte çalışma).	5

a) Örnek cevap: Oyunu seçilmeyen öğrenciler kendi yörelerinin kültürünün önemsenmediğini düşünür, kırılır. Sınıfta gruplaşma olur, bazı öğrenciler gösteriye isteksiz katılır.

b) Örnek cevap: Gösteride bar, zeybek ve horondan birer bölüm oynanabilir; her bölümden önce bir öğrenci oyunun hangi yöreye ait olduğunu kısaca anlatabilir. Böylece herkes kendi kültürünün değer gördüğünü hisseder, öğrenciler birbirinin oyununu öğrenirken yaklaşır ve sınıf birlikte çalışır.

Sık hatalar: Çoğunluğun kararını tek doğru çözüm saymak; Önerinin birlikte yaşamaya katkısını gerekçelendirmemek

4. SB.5.1.3 · Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Boş kalan görevlerden birini seçer.	3
a)	Görevi nasıl yapacağını somut adımlarla anlatır.	6
b)	Görev paylaşımının bir katkısını yazar (işlerin zamanında bitmesi, kimsenin aşırı yorulmaması, herkesin katkısıyla birlik duygusunun güçlenmesi vb.).	6

a) Örnek cevap: Toplanan parayı kaydetmeyi seçiyorum. Bir deftere her satışta neyin kaçta satıldığını yazarım, kermes bitince toplamı öğretmenimle birlikte kontrol ederim.

b) Örnek cevap: Herkes bir işi üstlenince işler zamanında biter, kimse tek başına yorulmaz ve sınıfça birlikte başarmanın sevincini yaşarız.

Sık hatalar: Dolu bir görevi seçmek; Görevi adımlarıyla anlatmadan 'yaparım' demekle yetinmek

5. SB.5.1.3 · Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Toplam kitap sayısını 90 bulur.	3
a)	Hedefe ulaşamadığını (60 kitap eksik kaldığını) belirtir.	3
b)	Akla yatkın bir neden yazar (kampanyanın unutulması, duyurunun azalması, evlerdeki uygun kitapların tükenmesi vb.).	3
c)	Uygulanabilir birinci katkıyı yazar (ör. yeni afiş hazırlamak, öteki sınıflara kampanyayı anlatmak).	3
c)	Uygulanabilir ikinci katkıyı yazar (ör. akrabalarından kitap istemek, kitap takas günü önermek, kendi okuduğu kitapları bağışlamak).	3

a) Örnek cevap: $40 + 25 + 15 + 10 = 90$ kitap. Hedef 150 olduğu için kampanya hedefe ulaşamadı; 60 kitap eksik kaldı.

b) Örnek cevap: İlk haftadaki heyecan geçti, kampanya unutuldu ve duyurular azaldı.

c) Örnek cevap: 1) Okul koridorlarına yeni afişler hazırlayıp asarım. 2) Okuduğum kitapları bağışlar, akrabalarımından da kitap isterim.

Sık hatalar: Toplamı yanlış hesaplamak ya da hedefle karşılaştırmamak; Katkı yerine yalnızca dilek yazmak

6. SB.5.1.3 · Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Yardım alan kişinin onurunun korunduğunu, mahcup olmadığını belirtir.	6
b)	Okulda uygulanabilir bir "askıda" önerisi yazar (askıda kırtasiye, askıda kitap, askıda forma, askıda beslenme vb.).	3
b)	Uygulamaya kendi katkısını somut olarak yazar.	6

a) Örnek cevap: Yardım alan kişi kimseye minnet duymak ya da utanmak zorunda kalmaz; onuru korunur.

b) Örnek cevap: Okul kantininin yanına bir 'askıda kırtasiye' kutusu konabilir. Ben her ay bir defter ve iki kalem bırakır, kutunun düzenli kalmasına yardım ederim.

Sık hatalar: Uygulamayı yalnızca anlatıp önemini yorumlamamak; Katkıyı somut olmayan sözlerle yazmak